

TURUN VARHAISERITYISKASVATUKSEN TULEVAISUUS

Turun varhaiskasvatuksen tuen rakenteiden arvioinnin ja tarkastelun selvitystyö herätti meissä alueellisissa erityisopettajissa paljon kysymyksiä ja huolta lasten tuen toteutumisesta. Muutoksien suunnittelussa ja toteuttamisessa keskeistä on pitää mielessä inklusiivisuuden toteutuminen. Inklusiivisen varhaiskasvatuksen keskeisiä arvoja on tasa-arvo, syrjimättömyys, yhteisöllisyys ja osallisuus. Inklusiivisessa ajattelussa keskeistä on, että jokainen on oikeutettu saamaan sen tuen, mitä tarvitsee.

Vahvaa erityistä tukea tarvitseva lapsi tarvitsee pienen ryhmän ja osaavaa henkilöstöä, jotta hänen pedagoginen tuensa ja osallisuutensa mahdollistuu. Turussa integroidun ryhmän henkilökunnalla on erityispedagogista osaamista ja myönteinen asenne sekä halu toimia tukea tarvitsevien lasten kanssa. Näissä ryhmissä toteutuu kokoaikainen erityisopetus. Integroidut ryhmät ovat inklusiion mukaisia ja niiden olemassaolo tulee turvata jatkossa.

Päiväkotien henkilöstön kouluttamattomuudesta ja sitoutumattomuudesta sekä pedagogisesta osaamattomuudesta johtuen lasten tuen tarpeiden varhainen tunnistaminen ei toteudu, saati tuen tarjoaminen heti kun lapsi sitä tarvitsee. Tähän tarvitaan ehdottomasti alueellisen varhaiskasvatuksen erityisopettajan ja päiväkodin erityisopettajan suunnitelmallista yhteistyötä.

Alueelliset varhaiskasvatuksen erityisopettajat ovat kehittäneet varhaiskasvatustilanteen mukaisen kolmitasoisien tuen mallin Turun varhaiskasvatukseen ja jalkauttaneet sitä varhaiskasvatuksen arkeen. Alueellisen varhaiskasvatuksen erityisopettajan rooli ja asiantuntijuus ovat keskeisessä roolissa lapsen tuen tasoa ja menetelmiä suunniteltaessa ja arvioitaessa. Lapsen tuki -työryhmä koostuu alueellisten varhaiskasvatuksen erityisopettajien asiantuntijuudesta. Asiantuntijuus korostuu myös päiväkodin johtotiimissä lapsen/lasten tuen pedagogisen ja rakenteellisen tuen suunnittelussa ja toteutuksessa.

Työnkuvauksessa alueellisen varhaiskasvatuksen erityisopettajan ja päiväkodin erityisopettajan työnkuvat ja tehtävät on määritelty. Alueellisen varhaiskasvatuksen erityisopettajan työ kohdistuu henkilöstön konsultointiin, kouluttamiseen, toiminnan sekä lapsen tuen ja pedagogiikan kehittämiseen. Työssä korostuu huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö lapsen tuen suunnittelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa sekä hallintopäätösprosesseihin osallistumisessa. Moniammatillinen kehittämis- ja verkostotyö ovat tärkeä osa alueellisen varhaiskasvatuksen erityisopettajan työtä. Edellä mainitut asiat mahdollistavat päiväkodin erityisopettajan työrauhan ryhmätasolla, mikä pitää sisällään interventiotyöskentelyä, menetelmien ohjaamista ja henkilöstön tukemista arjessa.

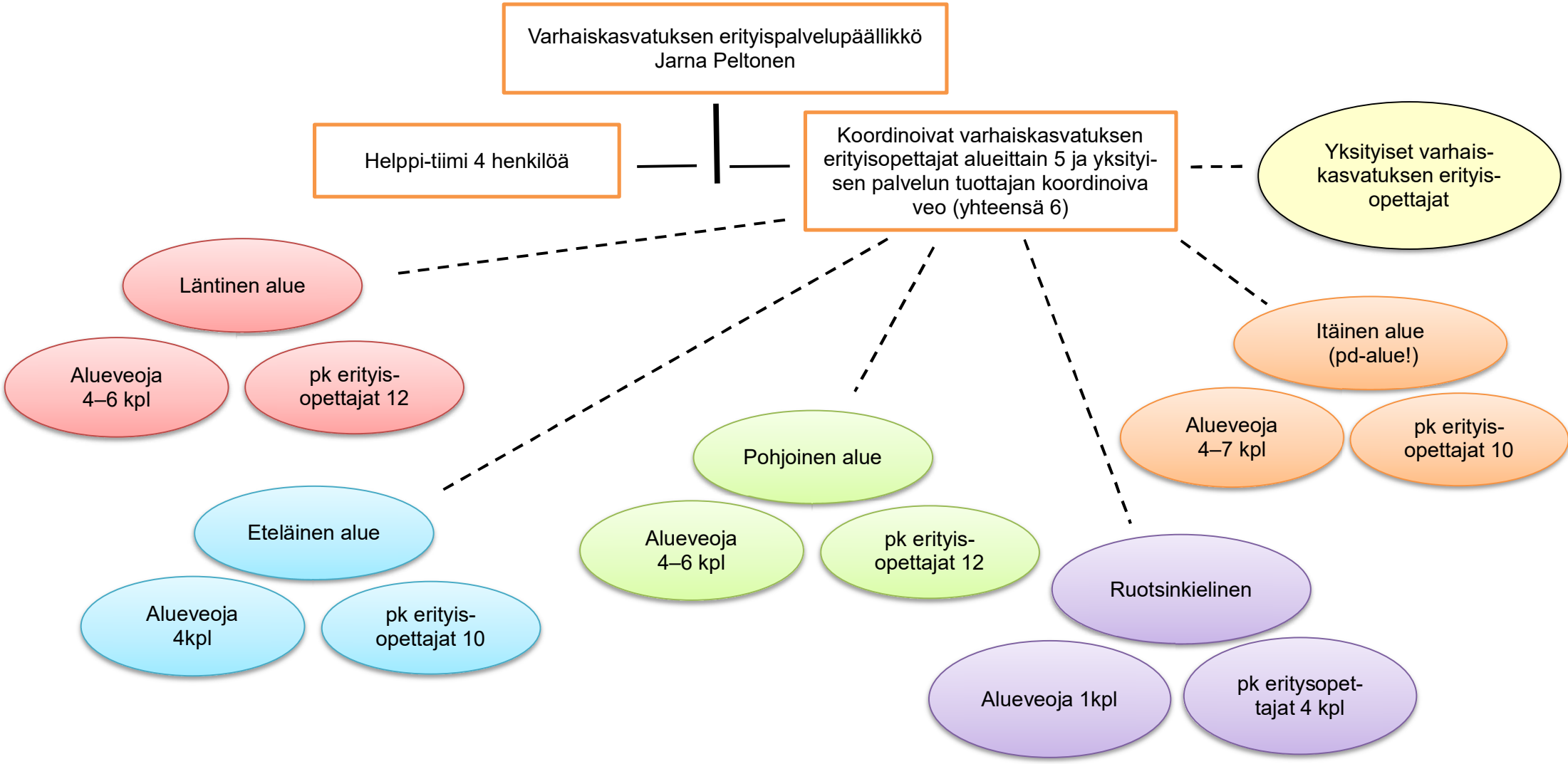
Turkulaisen lapsen tasapuolisen tuen toteutumisen keskeisenä edellytyksenä on varhaiserityiskasvatuksen kehittäminen ja johtaminen. Esittämässämme mallissa (liite 1) varhaiskasvatuksen erityispalvelupäällikkö vastaa edelleen koko Turun kaupungin kunnallisesta ja yksityisestä varhaiserityiskasvatuksesta. Varhaiskasvatuksen koordinoivat erityisopettajat (6 henkilöä) toimivat alueellisina koordinaattoreina ja varhaiserityiskasvatuksen kehittäjinä varhaiskasvatuksen erityispalvelupäällikön alaisuudessa. Alueellinen koordinoiva varhaiskasvatuksen erityisopettaja kokoaa ja tuo asiat alueellisiin varhaiskasvatuksen pedagogisiin palavereihin, joihin osallistuvat sekä alueelliset- että päiväkotien erityisopettajat. Alueelliset koordinoivat varhaiskasvatuksen erityisopettajat informoivat varhaiskasvatuksen erityispalvelupäällikköä kentältä nousseista tarpeista ja kehittämistarpeista. He valmistelevat päätöksiä alueellisissa lapsen tuki -työryhmissä, yhdessä varhaiskasvatuksen aluepäällikköjen ja alueellisten varhaiskasvatuksen erityisopettajien kanssa. Alueelliset varhaiskasvatuksen erityisopettajat ja Helppi-tiimi toimivat edelleen erityispalvelupäällikön alaisuudessa. Päiväkodin erityisopettajat ja integroitujen ryhmien erityisopettajat toimivat päiväkodin johtajien alaisuudessa. Päiväkodin johtotiimi suunnittelee ryhmien ryhmärakenteet, muodostaen ryhmät siten että lapsen tuki toteutuu varhaiskasvatuksen arjessa hallintopäätösten mukaisesti.

Tämän esitetyn mallin mukaan varhaiskasvatuksen erityisopettajien asiantuntijuus mahdollistuu ja laajenee tasapuolisesti niin yksikkö- kuin aluetasolla. Mikäli johonkin päiväkotiin ei saada rekrytoitua päiväkodin erityisopettajaa, alueellinen varhaiskasvatuksen erityisopettaja kohdistaa resurssiaan kyseiseen taloon osana työtään. Mallissa esitettyjen alueellisten varhaiskasvatuksen erityisopettajien määrää ja tarvetta tulee tarkastella alueittain tulevien eläköitymistenvuoksi, ja huomioida positiivisen diskriminaatioalueiden tarpeet erikseen.

Toivomme, että mallimme huomioidaan Turun kaupungin varhaiserityiskasvatuksen organisaatiomuutoksia suunniteltaessa.

Ystävällisesti
Turun varhaiskasvatuksen alueelliset erityisopettajat
Turussa 16.2.2024

Ehdotus varhaiserityiskasvatuk- sen mallista Turussa

- Alueellisten erityisopettajien lähijohtaja on erityispalvelupäällikkö
- Päiväkotien erityisopettajien lähijohtaja on päiväkodin johtaja